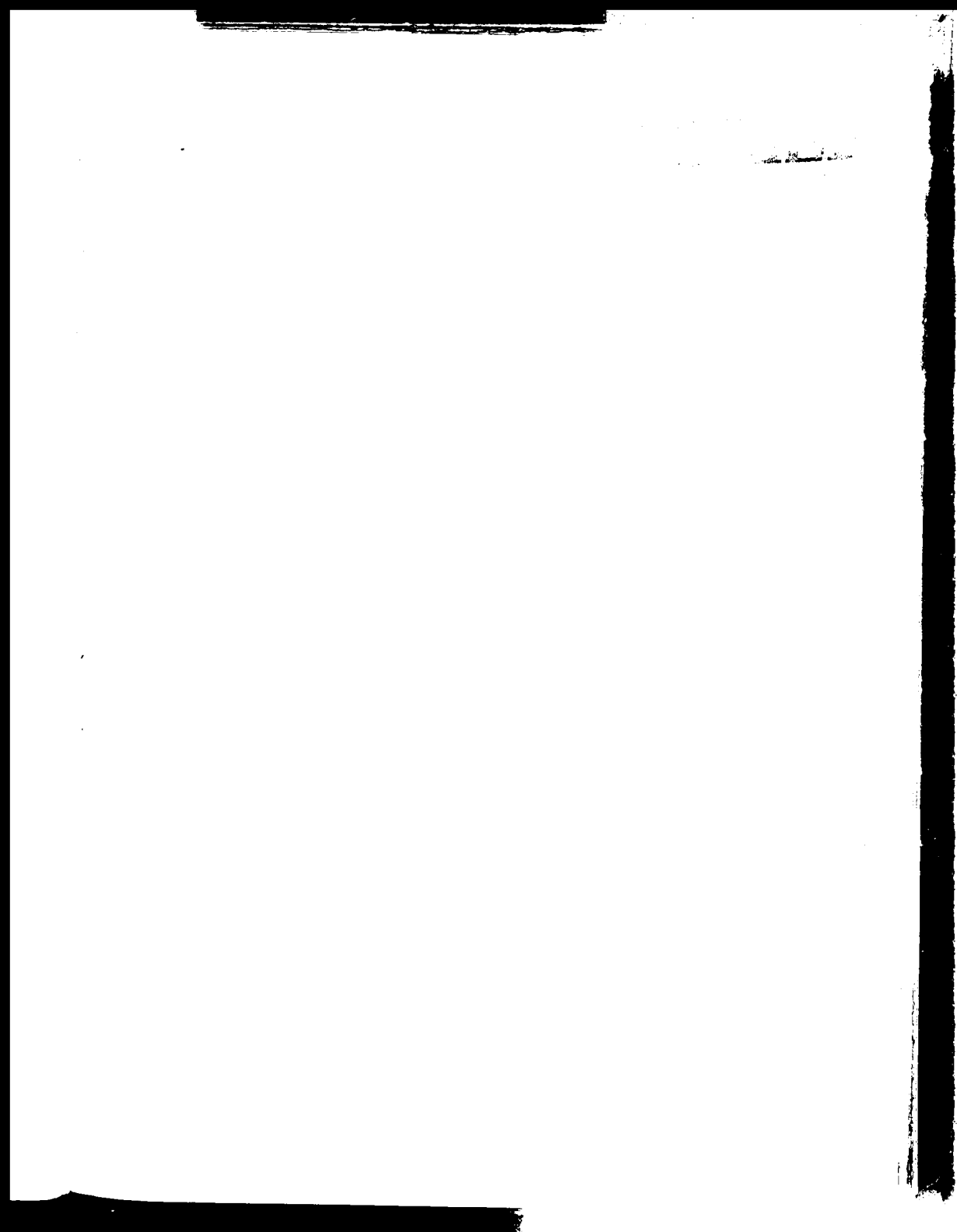




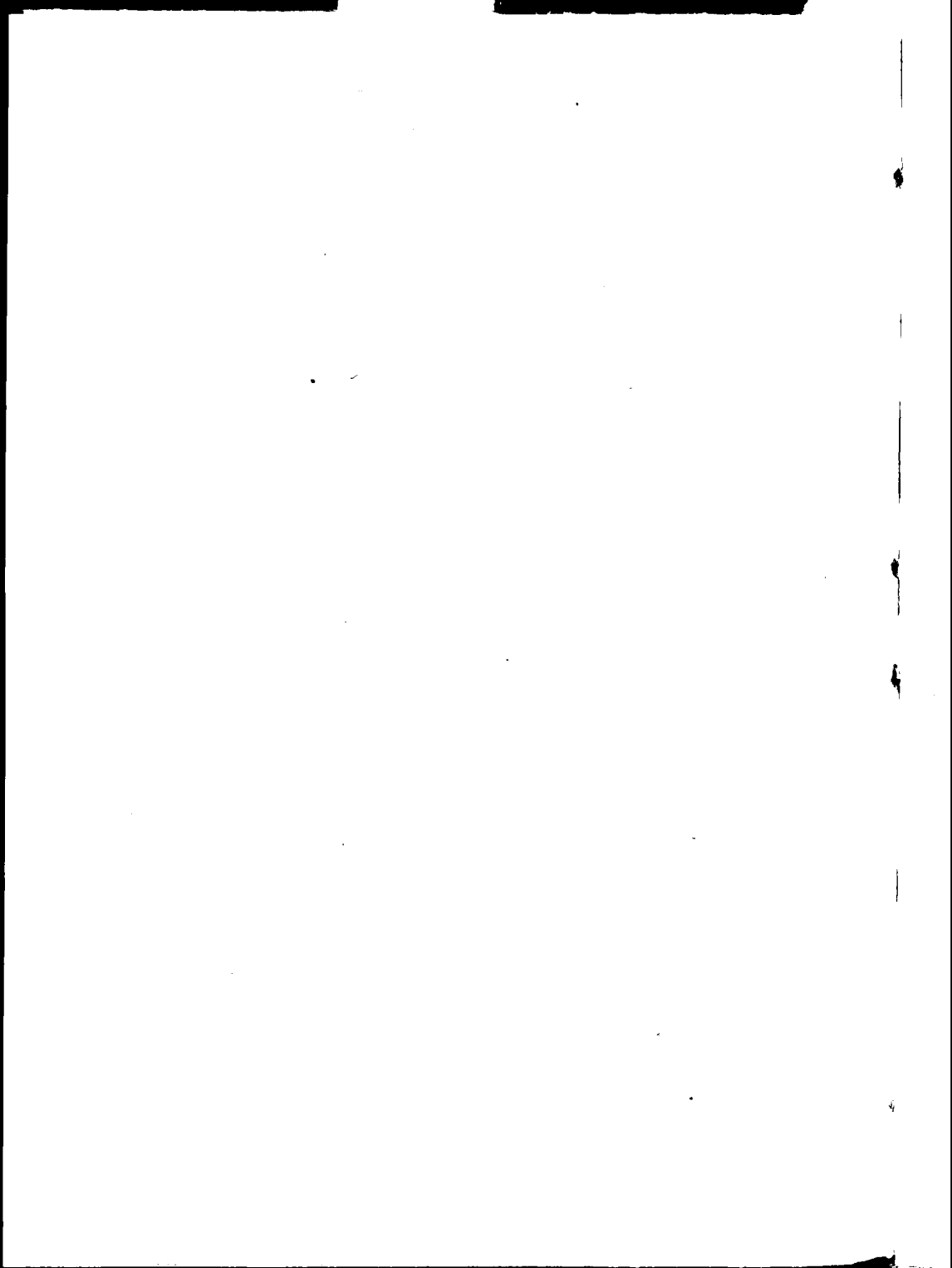
~~10~~

DEJONG 324



*Dien eersten middag aan 't strand
hebben raadsellach en vuren blik
en kleine voeten in 't zand
fel mijn oogen toegebrand.*

NOORDWIJK, Woensdag 4 September 1940



G. J. D. GOUDRIAAN

DE WENTELTRAP

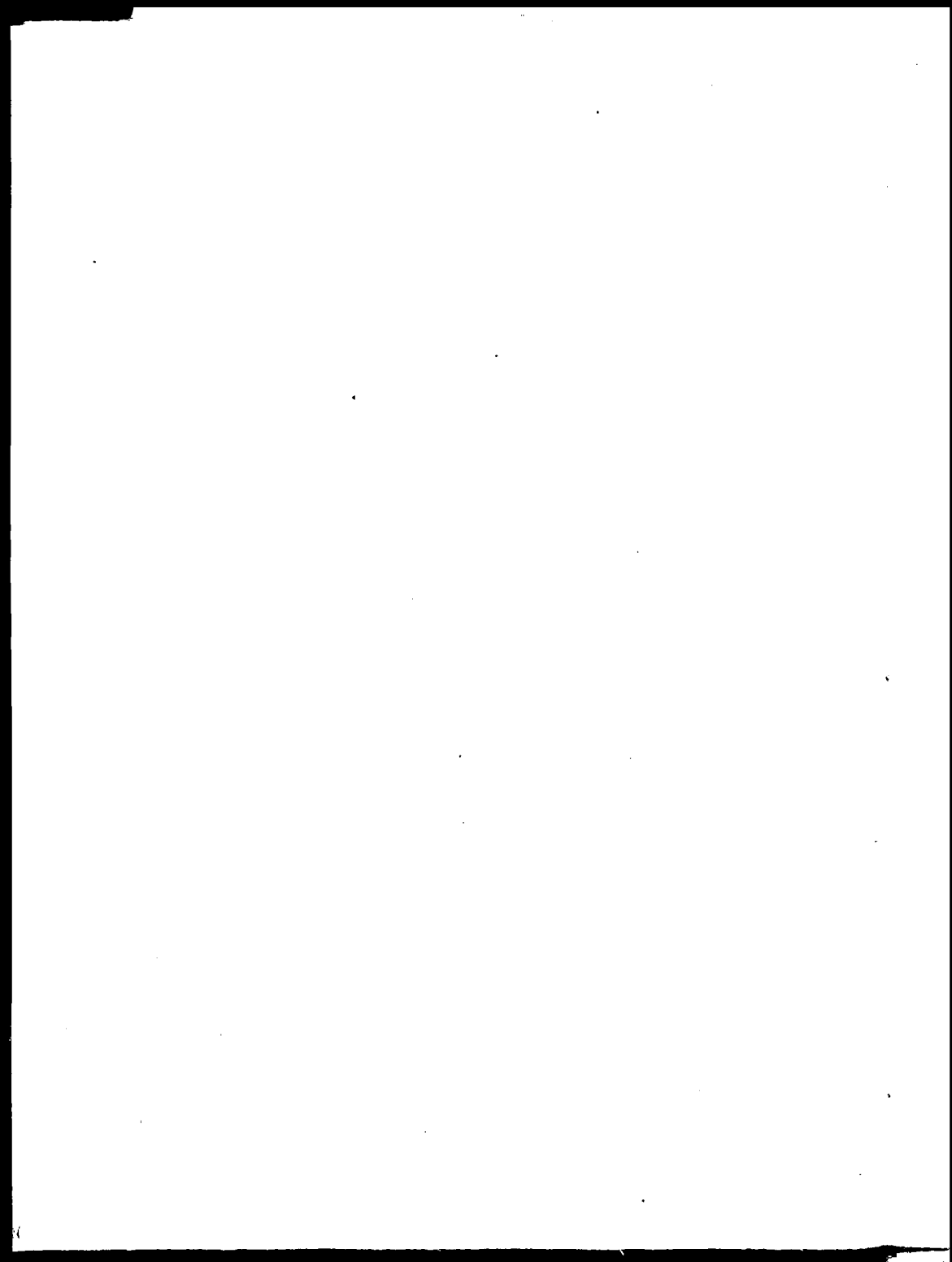
LEIDEN

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERSMIJ N.V.

MCMXLII



VOOR GEORGINE



I

Je oogen slaan een diepte
naar een onbestemd verlangen,
waarvan de herkomst duister
is. De gloed, die nu je wangen

streelt, voel ik heftig trillen
in de deelen van je wezen,
dat nooit 't eigendom zal zijn
van genen of van dezen.

Maar als je eens zal geven
om feller uit te leven
zal niemand over je waken,

want jou slechts is gegeven
de zeilen nooit te reven.
Jou zien en niet losgeraken!

II

Om de rustbank van de kussen
glimpt steeds de orakellach
slingerend zijn wilde lussen
naar wat zij voor prooi aanzag.

In den doolweg naar het kasteel
verslingert het knoopennet
zich licht tusschen het ijl kanteel
en waant de burcht bezet.

III

Waren die onbegrepen vonken
die ontspatten aan jouw mond
diep in mij verklonken,
'k ware gekeerd en hervond'

mijn rust. Zingend aan de poort
in het licht der avondstond,
hunker ik toch naar het woord
dat mij nagelt en verwondt.

IV

Vervloek toch nooit de onrust
die mij steeds tot luider zingen
zet, want 't geweten in rust
vermag niet tot een vers te dwingen.

In het geluk, waar ik naar
jaag, versmoort het lied.
Jou te kiezen of 't vers is zwaar,
doch onrust is het, die gebiedt.

V

Verbeten ben ik heengegaan,
heb niets gedacht en niets gezegd.
Had ik één oogenblik gestaan
en mij onder dien blik berecht,

verdwenen was het spoor der haat.
Vergeefs dit hopen op beraad.
Nu is door mij verstoven
haar liefde uit mijn alcoven.

VI

Aan je voeten leg ik neer
de schelpen en het wier –
binnen in mij huilt het dier,
dat zich plant tot een verweer.

Geen beeld en geen verwachting –
slechts minuten wegend,
waarin haat al vegend
liefde strijkt tot verachting

van alles wat is bemind.
Verdoemd de geest, die zich bezint
en nu naar huis wil gaan.

Gezegend het gevoel, dat bindt
en niet eerder overwint,
van alle haat ontdaan.

VII

Als ik den haat tot 't laatst wou drinken
dan viel op mij het lid der liefde
en toch wat mij voordien nog griede
ging steeds zich weer in jou verdrinken.

Had ik maar haat tot mij genomen
dan zou liefde in liefde tot jou gaan,
bewegend zich langs ruimer baan
geen moeheid was tot ons gekomen.

Door mij was ik van jou gescheiden
rekende jou tot schuld dit lijden –
tot droom was ik mijzelf geworden.

Nu beider leed ik weet verbonden
verzinken echoloos de gronden –
nu trilt in mij een eeuwig worden!

VIII

Wat door geen vrouw werd aangedaan
te voor, moet ik nu ondervinden,
hoe ik bezeten zoek te vinden
het raadsel van haar jong bestaan.

Mijn verzen zullen looze vuursteenslagen
zijn gelijk, als zij niet vinden zullen
de toorts van een groot verlangen,
die ik nergens zie en kan onthullen.

Brandt ook in haar, doch diep verhuuld
de fakkel van het ongeduld
om zich te willen geven ?

O wist ik het in dit late uur,
mijn schip zou alle zeilen reven
in de haven van haar verteerend vuur.

IX

Nog ziet zij onrustig om zich heen,
soms staren veel te groote oogen —
maar ook dit blijkt nog steeds een pogen,
dat het met veel streven heeft gemeen.

Onder de uitbundig zwarte val
der haren gaan haar oogen schuil
als knoppen in een voorjaarstuil,
tot de eerste straal ze breken zal.

Nog leeft zij in beslotenis,
of koelte haar verlangen is
haar lust door last wordt omgebracht.

Ook haar zal worden toegedacht
wat zij reeds lang, steeds vuriger wacht :
vervuld zijn van ontvangenis.

X

Traag is naar mij uitgeleden,
staag steunend uit heel haar longen,
al haar liefde, uitgesprongen
met een schommel door haar leden.

Hanteerend kreeftenschaar en dan
weer veilig open armen, kort
verweer tot sieraad van zich zelf –
een mond, die even heeft gemord.

Voortneurend deze stervenszang,
begroef haar hart zich in een bang
gevoel, de oogwand toegesloten.

Er zijn bazuinen uitgestooten,
vervoerend tot een wilden dans –
gedreven drang vond resonans.

XI

Toen ik in uw opalen schale zonk
en de nectar uwer liefde dronk
trilde in 't diepst van heel uw wezen
de vreugde van te zijn belezen.

Bekoord door diepe elpen pracht
van uw omhelzing vlinderzacht
ben ik mateloos gevangen
in het dal van uw verlangen.

Droomzee van mijn fel begeeren,
tot u zal ik steeds wederkeeren,
want gij bezielt mij boven allen.

Eens zal mijn hand terzijde vallen,
maar nooit zijn wij gescheiden,
als er licht over dit vers zal glijden.

XII

Het dichterhart zwijgt niet voordat
de laatste strijd gestreden is –
wordt niet de blankheid van het blad,
een laken dat geschonden is?

Telkenmaal een dag voltooid, in
het bed weer teruggezonken,
zijn wenschen in mij verklonken
om sluimerwoorden in 't begin.

Na alles wat ik heb onthuld,
heeft zij zich eens zoo diep gehuld
in 't purper van haar hartsgeheim.

En waartoe nu nog verder schrijven?
O roerloos in een beeld verblijven,
immuun voor der gedachten vlijm!

XIII

De vrouw, in wie ik rust zocht,
is onrust mij geworden.

De waarheid die ik zocht
ging onder in de horde,

waar ik soms in, soms buiten sta
in strijd met eigen orde.

XIV

Zijn haar begeerten niet gestremd,
wacht zij weggedoken op 't teeken?
Dan ware zij in mijn arm geklemd,
heeft alles als voorheen geleken

op dien eersten middag aan het strand,
toen felbewogen wij niet spraken,
voelend de trilling van beider hand.
Doch ik verdronk in eigen zaken.

Zwervend in mij, slechts zwevend om jou,
voel ik nu van eigen geest de kou.
Mijn vers, verstaanbaar voor mijzelf alleen,

was onderdrukking van 't gevoel door
beelden, zelfzucht strandend op dood spoor.
Laat – te laat spoed ik mij naar jou heen.

XV

Gegeven is mij slechts te zingen
over voorbijgegane dingen
en over alles, wat niet gebeuren
zal, nu gesloten zijn de deuren.

Als de ziel geen vrede heeft
en zij mij niet de liefde geeft,
ontbreekt aan mij de eerste steen –
blijf ik, wat ik ben, geheel alleen.

Mijn vers, dat niet gehoord zal worden,
daar ik niet raken kan tot orde,
voert mij weg van al het leven.

O hoor mij, doch zij zal niet luisteren.
O hart, dat nog maar steeds moet fluisteren.
O blad, blijf altijd onbeschreven.

XVI

Eens stond ik op het strand
tusschen golven en duinen
met de hunker naar het land
van de hangende tuinen.

Rondziende op het strand
tusschen golven en duinen
onbereikbaar is het land
van de hangende tuinen.

XVII

Ik, die mij losmaak van den stroom,
wetend, dat wat stroomt niet blijven zal,
zie het leven vervliegen tot een droom,
want al dat leeft moet door het golvendal.

Venus geboren uit het golvenschuim –
zoo zal ook ik de liefste vinden
in den stroom, die het eenig ruim
des levens is, dat kan verbinden.

XVIII

Nog hoor ik den naklank van haar
stap klinken in 't weerbarstig grind.
De sneeuwjacht, die aan komt stuiven,
maakt dat zij niet de huisdeur vindt.

Terwijl dan alles nieuw geleden
heeft; feller vrieslucht snoof ik op –
ontviel haar dood het laatste teeken,
dat zich met mijn hart verbond.

XIX

In onbereikbre stand te zweven
tusschen hemel en aarde
ben ik allengs ten prooi gegeven
aan al wat mij bezwaarde.

Hoogstijgend als de zonnebloem ;
begrijpen en aanvaarden :
al wat bloeit leeft onder den doem
te sterven in de aarde.

XX

Als gij wist, 't gemis
van uw beslotenis,
dat ik steeds moet dragen
al de dagen,

zou dan meerder keeren
tot mij wederkeeren
uw gestaltenis?
Als gij wist 't gemis . . .

XXI

De dagen toen ik naar u zinde
en tot u ging als een beminde
als een die uw hart bezat,
zijn als een vuurpijl weggespat.

Sulfer is over de stad gaan dalen,
in straten waar ik zal dwalen
nu, te vinden weer uw warme gloed,
want niet geronnen is mijn bloed.

XXII

En als de dag is toegeloken
is gansch de nacht weer jou alleen,
slechts in een sluimering gedoken
ben ik met jou den nacht alleen.

Want komt de dag, dan valt jouw beeld
te midden van de velen : pijn,
die door geen zonlicht wordt geheeld ;
laat mij in sluimer met jou zijn.

XXIII

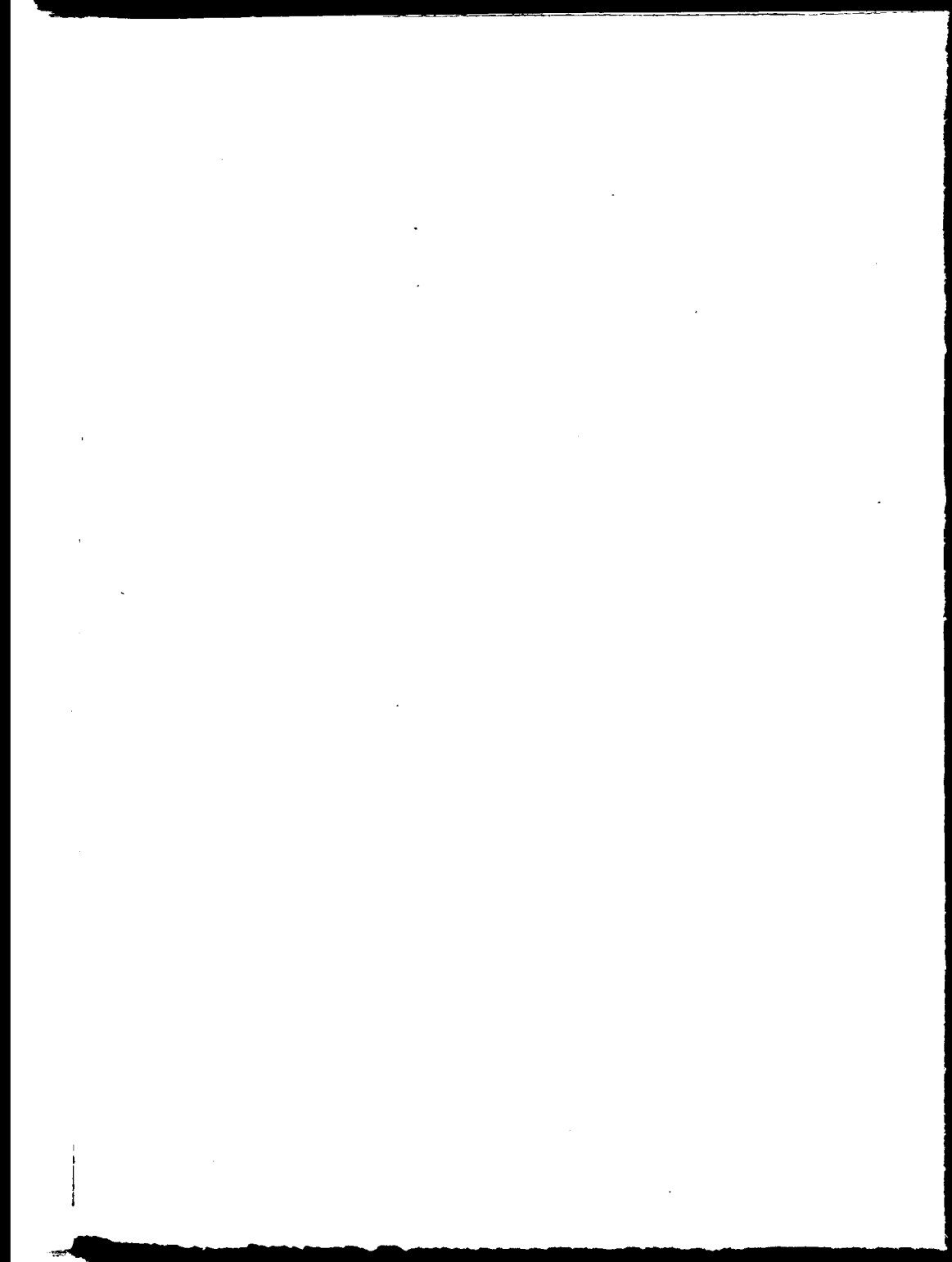
Nog schommel ik in onwetendheid :
zal haar wederwoord op mijn gedicht
klinken voor 't verstrijken van den tijd,
voor de schemering van 't stervend licht ?

Zal in eenheid van gevoelen
eind'lijk 't bewogen hart nu rusten
gaan, om niet méér af te koelen
of ben ik reeds een uitgebluschte ?

XXIV

O hart, dat niet bemind wordt
en eenzaam zich blijft voelen,
jongzijnde ook het joelen
zocht, doch te laat haar voelen

deed, wat het zocht te doelen.
Eens, dan zal het zijn verdord,
het hart, dat niet bemind wordt ;
o eeuwig menschelijk tekort.



Deze bundel werd gezet uit de letter Romulus van
J. van Krimpen en gedrukt in Juni 1942 op de persen van
A. W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V. te Leiden.

De oplage bedraagt dertig exemplaren en is
• niet in den handel verschenen.

DIT IS NO.

